

به نام خدا

اظهار نظر کارشناسی درباره:
«طرح اصلاح موادی از قانون انتخابات
مجلس شورای اسلامی»
(کلیات)

محمد صالحی^۱، مهدی عبدالملکی^۲ خیراله خیری^۳

مرکز پژوهش‌ها
مجلس شورای اسلامی

مخصوص صحن علنی

مشخصات طرح

دوره یازدهم - سال سوم

شماره ثبت:

۸۵۵

شماره چاپ:

۱۲۶۴

سایر دفاتر:

مطالعات حقوقی

مطالعات سیاسی

مشخصات گزارش

شماره مسلسل:

۲۴۰۱۸۶۹۴-۱

تاریخ انتشار:

۱۴۰۱/۱۱/۵

مقدمه

طرح اصلاح موادی از قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی به شماره ثبت ۸۵۵ در دوره یازدهم مجلس شورای اسلامی اعلام وصول شده است. کمیسیون امور داخلی کشور و شوراها در جلسات متعدد این طرح را بررسی و در نهایت در جلسه ۱۴۰۱/۱۰/۴ با اصلاحاتی آن را تصویب نمود. در این گزارش به اظهار نظر پیرامون کلیات طرح خواهیم پرداخت.

بررسی کلیات

سیاست‌های کلی انتخابات ابلاغی مقام معظم رهبری به‌عنوان یک سند بالادستی و لازم‌الاجرا، احکام متعددی در ۱۸ بند را پیش‌بینی کرده است. اجرای برخی از این موارد نیازمند اصلاح قوانین موجود می‌باشد. قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی نیز به‌عنوان یکی از قوانین مهم از این امر مستثنا نیست. ضمن آنکه رهبر معظم انقلاب اسلامی (مدظله‌العالی) در دیدار امسال با نمایندگان محترم مجلس شورای اسلامی لزوم توجه و اجرای سیاست‌های کلی انتخابات را برای چندمین بار یادآور شدند.

در مصوبه پیش‌رو سعی شده است، احکام سیاست‌ها که امکان اجرای آن از طریق اصلاح قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی وجود دارد، مورد توجه قرار گرفته و پیشنهاد اصلاح قانون مطرح شده است. در این مصوبه سعی شده است احکامی در خصوص:

۱. اصلاح امر تبلیغات انتخاباتی (بندهای ۳ و ۴ و ۵ سیاست‌ها)؛
۲. روزرسانی و پیش‌بینی موضوعات مربوط به تخلفات و جرائم انتخاباتی (بندهای ۵ و ۶ و ۷ سیاست‌ها)؛
۳. زمینه‌سازی برای ارتقای آگاهی‌های عمومی و فرهنگ انتخابات (بند ۸ سیاست‌ها)؛
۴. زمینه‌سازی و شناسایی فعالیت احزاب در ارائه فهرست‌های انتخاباتی و تسهیل امر رأی‌دهی برای رأی‌دهندگان (بند ۹ سیاست‌ها)؛
۵. ارتقای شایسته‌گزینی از طریق اصلاح شرایط داوطلبی نمایندگی مجلس (بند ۱۰ سیاست‌ها)؛

۱. تهیه و تدوین
۲. ناظر علمی
۳. اظهار نظر کننده

۶. اصلاح نحوه رسیدگی به صلاحیت داوطلبان و امکان رسیدگی چندمرحله‌ای و پاسخگویی به موقع مراجع رسیدگی کننده (بندهای ۱۰ و ۱۱ سیاست‌ها)؛
۷. الکترونیکی نمودن مراحل مختلف انتخابات (بند ۱۲ سیاست‌ها)؛
۸. پیش‌بینی فرصت کافی برای بررسی صلاحیت‌ها، رعایت بی‌طرفی و عدم دخالت به نفع هریک از داوطلبان از سوی مجریان و ناظران و برخورد مؤثر با خاطیان (بند ۱۵ سیاست‌ها) ؛
۹. ممنوعیت ورود نیروهای مسلح و دولتی در طرفداری از نامزدها (بند ۱۶ سیاست‌ها)؛
۱۰. اصلاح فرآیند تشکیل هیئت‌های اجرایی انتخابات و احکام مربوط به آن (بند ۱۷ سیاست‌ها)؛
۱۱. یکسان‌سازی سازوکارهای اجرایی با دیگر انتخابات تا حد امکان (بند ۱۸ سیاست‌ها)؛
۱۲. و در آخر برای طرف نمودن برخی از مشکلات اجرایی و نظارتی، احکامی پیش‌بینی شده است. البته نکاتی و اصلاحاتی در خصوص برخی از مواد وجود دارد که در گزارشات بررسی مواد ارائه می‌شوند.

نتیجه‌گیری

طرح اصلاح موادی از قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی به شماره ثبت ۸۵۵ با هدف تحقق سیاست‌های کلی انتخابات بوده و پیشنهاد می‌شود مورد تصویب قرار گیرد.

شماره ماده	موافق	مخالف	ارجاع به کمیسیون
کلیات	✓		

شماره ماده	موافق	مخالف	ارجاع به کمیسیون	اظهار نظر کارشناسی	متن اصلاحی
کلیات	✓			طرح اصلاح موادی از قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی به شماره ثبت ۸۵۵ با هدف تحقق سیاست‌های کلی انتخابات بوده و پیشنهاد می‌شود مورد تصویب قرار گیرد.	